

TÜRKİYE'DE DERS ARAŞTIRMASI KONUSUNDA YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

AN INVESTIGATION OF GRADUATE THESES ABOUT LESSON STUDY IN TURKEY

Esra KUDUZ¹ Elif SAYGI²

Başvuru Tarihi: 07.08.2020 Yayına Kabul Tarihi:30.03.2022 DOI: 10.21764/maeuefd.777731
Araştırma Makalesi

Özet: Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de ders araştırması (lesson study) modeli ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerini analiz etmektir. Tezlerin; yayın yılı, bilim dalı, türü, amacı, sonucu, önerileri, araştırma deseni, örneklem büyüklüğü ve profili, veri toplama araçları ve veri analiz eğilimleri belirlenmiştir. Araştırmanın veri grubu, 2012-2020 yılları arasında ders araştırması modeliyle tasarlanmış 38 tez çalışmasıdır. Araştırma nitel desenle tasarlanmış, veriler içerik analiziyle analiz edilmiştir. Araştırma sonucu, tezlerin daha çok matematik eğitimi bilim dalında ve matematik öğretmenleriyle yapıldığını göstermiştir. Örneklem profili öğretmen ve öğretmen adaylarını kapsarken, büyüklüğü ortalama beş ya da yedi öğretmendir. Araştırma deseni olarak nitel desen, araştırma modeli olarak ise durum çalışması kullanılırken veri analizinde içerik analizi ve betimsel analizin kullanıldığı saptanmıştır. Tez amaçlarındaki eğilim ders araştırması modeli ile çalışıldığında öğretmenlerde ya da öğretmen adaylarının öğretme bilgilerinde meydana gelen değişimleri incelemektir.

Abstract: The aim of this study is to analyze graduate theses written on lesson study model in Turkey. Year of publication, field, kind, aim, result, suggestions, research design, sample size and profile, data collection tools and data analysis trends of theses have been determined. Data group of the research includes 38 thesis studies designed with the lesson study model between 2012 and 2020. The research has been designed with qualitative pattern and the data has been analyzed with content analysis method. The results the research have indicated that the theses were mostly done in the field of mathematics education and with mathematics teachers. The sample profile includes teachers and prospective teachers and the sample size is about five or seven teachers. While qualitative pattern has been used as research design and case study has been used as research model, it is seen that for data analysis content analysis and descriptive analysis have been used. The tendency in aim of the thesis are to analyze the changes occurring in teaching knowledge of teachers or prospective teacher when studied with lesson study model.

Anahtar Sözcükler: Ders araştırması, İçerik analizi, Lisansüstü tez, Eğitim araştırması

Keywords: Lesson study, Content analysis, Graduate thesis, Education research

Giriş

Bilgi toplumlarında yaşam boyu öğrenmeye açık, eleştirel düşünebilen, problem çözebilen, iletişim ve iş birliği yapma becerilerine sahip bireylere ihtiyaç vardır. Bireylere bu becerileri kazandırmak eğitimle sağlandığından öğretmenlerin etkili öğretmenlik bilgi ve becerilerine sahip olması ve kendi gelişimini sürekli devam ettirmesi gerekmektedir (The Partnership for

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, esrakuduz@hacettepe.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-7930-6189

² Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi ABD, Matematik Eğitimi Bilim Dalı, esaygi@hacettepe.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-8811-4747

21st Century Skills(P21), 2009). Öğretmenler değişen öğretim programı ve günden güne hızlı bir şekilde gelişen teknolojiyi öğrencilere yansıtmak ve öğrencilerin öğrenme yolları hakkında yeni bilgileri öğretim faaliyetlerine dahil etmek için uygulamalarını, planlarını ayarlamalı ve bilgilerini güncellemelidir. Öğretmenlere; bu değişimlerin gerektirdiği kazanımları ya da becerileri kazanmış bireylerin yetiştirilmesinde büyük sorumluluk düşmektedir (Bayram Jacobs, 2012; National Council of Teachers of Mathematics [NCTM], 2000).

Öğretmenlerin aldığı hizmet öncesi eğitim, sahip oldukları öğretim bilgilerinin temelidir ancak öğretmenlerin kariyerleri boyunca bilmeleri ve anlamaları gereken bilgilerin yalnızca küçük bir kısmını oluşturur. Öğretmenler; mesleğe başladıklarında donanımları ne kadar iyi olursa olsun, öğrencilere yüksek kaliteli bir eğitim sunabilmeleri için sürekli mesleki gelişime ihtiyaç duymaktadır (NCTM, 2000). Başka bir deyişle öğretmenlerin gelişime, değişime ve yaşam boyu öğrenmeye açık olması gerekmektedir. Bu nedenle, öğretmenler kendi tecrübelerinden, öğrencilerinden, müfredat materyallerinden, meslektaşlarından ve diğer uzmanlardan öğrenmeye açık olmalıdır.

Öğretmen yeterliliklerinin düzeyi; öğrencinin öğrenmesini, eğitimin kalitesini ve verimini etkileyeceğinden öğretmenin yeterliliğinin iyi olması öğrenci öğrenmelerini, öğrenmelerin kalıcılığını ve eğitimin kalitesini de olumlu yönde etkileyecektir (Buldu, 2014; Karacaoğlu, 2008). Öğretmenler süreklilik gösteren bir şekilde mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunmazlarsa, öğrenciler için yüksek kaliteli bir eğitim sağlamada sorun yaşayacaklardır. Sık düzenlenmeyen çalıştaylar ve az sayıda hizmet içi eğitim uygulaması öğretmenlerin mesleki gelişimleri açısından yeterli olmayabilir. Öğretmenlerin mesleki gelişimi için öğretmenlik uygulamalarını meslektaşlarıyla incelediklerinde meydana gelmektedir. Ders araştırması modeli öğretmenlere birbirleri ile iş birliği içinde çalışma fırsatı sağladığından öğretmenlerin gelişimi için tercih edilebilir (NCTM, 2000).

Japon kökenli bir model olan “lesson study”; öğretmenlerin öğretim kalitesini artırmak ve öğrencilerin öğrenme becerilerini zenginleştirmek amacıyla bir araya gelerek iş birliği içinde çalışmasıyla yürütülen bir mesleki gelişim sürecidir (Fernandez & Yoshida, 2004; Takahashi & Yoshida, 2004). Lesson study ifadesi ulusal alanyazında “ders imecesi” (Baki, 2012; Bütün, 2012; Yurdakul, 2019); “ders araştırması” (Bozkurt, 2015; Karabuğa, 2018); “ders araştırmaları” (Eraslan, 2008; Yılmaz, 2019) gibi farklı çevirileriyle kullanılmaktadır.

Lewis (2002), ders araştırması modeli için dört temel özelliğın bulunması gerektiğini belirtir. Bunlardan ilki: öğretmenlerce paylaşılan, belirlenen uzun vadeli bir hedefi, bir araştırma

odağını belirlemektir. Uzun vadeli hedeflere; öğrencilerin iyi bir problem çözücü olmaları, bilimi istekle öğrenmeleri ya da doğayı sevmeleri örnek olarak verilebilir. Öğretmenler diğer meslektaşlarıyla bir araya gelerek kendilerini zorlayan ya da geliştirilmesi gerektiğini düşündükleri bir konu belirlemelidir. İkincisi, uzun vadeli hedeflerin yanı sıra akademik bir ders içeriğinin öğrenilmesine odaklanmasıdır. Bu içerik öğretmenlerin öğretirken ya da öğrencilerin öğrenirken zorluk yaşadığı bir konu olabilir. Üçüncü özellik ise öğrenci çalışmasına odaklanmaktır. Bu çalışmalar, öğrencilerin arkadaşlarıyla çalışmaları, derse olan ilgi ve tutumları, motivasyonları olabilir. Ders çalışmasının odak noktası öğrencinin öğrenmesi ve kendini geliştirmesidir. Son özellik ise öğretmenlerin dersleri canlı olarak izlemeleri, gözlemlenmeleridir. Öğretmenler dersi canlı izleyerek öğrenci öğrenmesine dair pek çok ipucu elde ederler; öğrencilerin katılımı, öğrenmenin kalıcılığı, duygusal tepkileri, grup arkadaşlarıyla ilişkileri, göreve ilgi derecesi gibi. Başka bir deyişle, canlı derste bulunarak öğretmenler, öğrencilerin öğrenmeye ve arkadaşlarına karşı tüm tavırlarını gözlemlerler. Ders araştırması modeli öğretmenlere; diğer öğretmenlerle iş birliği içinde çalışma, iyi planlanmış ders planları hazırlama, diğer öğretmenlerin dersini gözleme, daha etkili ve öğrenci öğrenmeleri üzerine tartışmalar sunarak öğretime faaliyetlerini ve pedagojik alan bilgilerini geliştirme imkânı sunar (Lewis & Tsuchida, 1999; Murata, 2011).

Ders araştırması modelinin farklı ülkelerde uygulama biçimleri kültürel farklılıklardan dolayı çeşitlilik gösterebilir (Murata, 2011). Şekil 1’de ders araştırması modelinin uygulama aşamaları yer almaktadır. İlk üç aşama modelin temel aşamalarını oluşturmakta olup son üç aşama uygulayıcıların isteğine ve araştırmanın elverişliliğine bağlıdır.

1. Aşama

- Öğretmenler diğer öğretmenlerle bir araya gelerek deneyimlerini, öğrencilere dair gözlemlerini ve kaynaklar hakkındaki fikirlerini paylaşır.
- İlk aşamanın ürünü, grubun ders için tasarladığı, tasarımı detaylı açıklayan bir ders planıdır.

2. Aşama

- Bir önceki adımda tasarlanan ders planı sınıfta uygulanarak ders diğer öğretmenlerce gözlemlenir.
- İkinci aşamanın ürünü, grubun sınıfta uygulamasını yaptığı, gözlemlendiği bir ders planıdır.

3. Aşama

- Öğretmenler tekrar bir araya gelerek ikinci aşamadaki gözlemlerini paylaşır ve plana dair önerilerini, eleştirilerini sunar.
- Üçüncü aşamanın ürünü, grubun değerlendirmelerini paylaştığı bir ders planıdır.

4. Aşama

- Öğretmenler dersin tasarımında yapmaya karar verdikleri tüm değişiklikleri yansıtan ders planının güncellenmiş bir versiyonunu oluştururlar.
- Dördüncü aşamanın ürünü, revize edilmiş bir ders planıdır.

5. Aşama

- Grubun ikinci bir üyesi güncellenmiş ders planını sınıfta uygular ve diğer öğretmenler tekrar dersi gözlemler.
- Beşinci aşamanın ürünü, sınıf ortamında tekrar uygulanan ve gözlemlenen revize edilmiş ders planıdır.

6. Aşama

- Grup beşinci aşamada uygulanan ders planı hakkında görüşlerini ve yorumlarını paylaşmak için bir araya gelirler.
- Altıncı aşamanın ürünü ikinci uygulama sonrasında değerlendirilen ve revize edilen ders planıdır.

Şekil 1: Ders Araştırması Modeli Aşamaları (Fernandez & Yoshida, 2004).

Uluslararası karşılaştırmalı araştırmaların tümünde ortaokul yedi ve sekizinci sınıf Japon öğrenciler matematikte çok iyi bir performans göstererek matematik eğitimi araştırmacılarının dikkatini çekmişlerdir. Bu başarıda farklı değişkenlerin etkili olmasının yanında en önemli etkenlerden birinin, Japonya’da öğretmen eğitiminde kullanılan ders araştırması modeli olduğu düşünülmektedir (Eraslan, 2008). Ülkemizde ders araştırması modeli ile hazırlanmış lisansüstü tezlerin dağılımı ve bu tezlerin güncel bir içerik analizinin olmaması dikkate alındığında söz konusu tezlerin kapsamlı ve bütüncül bir bakış açısıyla incelenmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir. Bu çalışma ile var olan durumun ortaya koyulması, bu konuda çalışan ya da çalışmayı düşünen araştırmacılar için yol gösterici olmasının yanında daha etkili bir literatür okuması sağlaması açısından alana katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Aykan ve Kincal (2016), çalışmasında; Japonya, Singapur, Çin, İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri gibi ülkelerde 2011-2014 yıllarında ders araştırması modeli kullanılarak yayınlanan makalelerin içerik analizi yöntemiyle incelenmesini ve araştırma eğilimlerinin belirlenmesini amaçlamıştır. Belirlenen ölçütleri karşılayan 50 makale; makalenin yılına, türüne, araştırma yöntemine, veri toplama araçlarına ve örneklem büyüklüklerine göre makale inceleme formu kullanılarak araştırmacılar tarafından değerlendirilmiştir. Serbest (2014), yüksek lisans tezinde 2002-2012 yılları arasında uluslararası literatürde yapılmış olan 160 ders imecesi çalışmasını meta-sentez yöntemiyle incelemiştir. Ölçütlere uyan 160 çalışma; yıllar, katılımcılar, alan, ülkeler ve araştırma yöntemi bakımından analiz edilmiştir. Öğretmenlerin mesleki gelişimi, matematik eğitiminin gelişimi ve öğrenci gelişimi açısından ortaya çıkan sonuçlar; ders imecesi

çalışmalarının sonucunda araştırmacılara yapılan öneriler ve Türkiye için çıkarılabilecek sonuç ve öneriler problemlerine yanıt aranmıştır.

Bu çalışma, 2012 yılından başlayıp 2020 yılı tezlerini dahil ederek incelemesi, sadece Türkiye’de yapılmış lisansüstü tezlere odaklanması, tezlerin yıllara, bilim dallarına, tez türlerine, tezlerde hedeflenen amaçlara, sonuçlara, verilen önerilere ve veri analiz yöntemlerine göre dağılımlarını ele alması bakımından Aykan ve Kıncal (2016) ve Serbest (2014) çalışmalarından farklılık göstermektedir.

Araştırmanın Önemi

Öğretimin niteliğini pek çok faktör etkilemekte olup bunlardan biri de hiç şüphesiz öğretmendir ki bu sebeple öğretmenin sahip olması gereken bilgi ve becerilerin neler olduğunun araştırılması gerekliliği ortaya çıkmıştır (NCTM, 2000). Kaliteli bir öğretim, devamlı ve entelektüel açıdan sıkı bir profesyonel çalışmayı gerektirir; ders araştırması bu amacın gerçekleşmesini sağlayacak bir modeldir. Bu model öğretmenlere mesleki gelişmelerini devam ettirirken meslektaşlarıyla fikir alışverişinde bulunma olanağı sunar (Lee, 2008). Ülkemizde ders araştırması modeli ile hazırlanmış lisansüstü tezlerin dağılımı ve bu tezlerin güncel bir içerik analizinin olmaması dikkate alındığında söz konusu tezlerin kapsamlı ve bütüncül bir bakış açısıyla incelenmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir. Bu çalışma ile var olan durumun ortaya koyulması, bu konuda çalışan ya da çalışmayı düşünen araştırmacılar için yol gösterici olmasının yanında daha etkili bir literatür okuması sağlaması açısından alana katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Bu çalışmanın sonuçları ders araştırması konusunda yapılan lisansüstü tezlere yönelik daha güncel ve özet bilgiler vermesi açısından araştırmacılara etkili bir literatür okuma imkânı sunarak bu konuda yapılacak çalışmalara ışık tutması bakımından önemli görülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de ders araştırması modelinin kullanıldığı Ulusal Tez Merkezi (YÖKTEZ) veri tabanındaki bütün lisansüstü tezlerinin tematik ve yöntemsel (metodolojik) açıdan incelenmesidir. Ülkemizde ders araştırma modeli kullanılarak yapılmış tezleri farklı açılardan incelemeyi amaçlayan bu çalışmada aşağıdaki sorulara cevap bulmak istenmiştir:

1. Türkiye’de ders araştırması modeli ile ilgili lisansüstü tezlerin tematik açıdan özellikleri nelerdir?
 - a. Tezlerin yıllara göre dağılımları nasıldır?

- b. Tezlerin yapıldığı bilim dalları nelerdir?
 - c. Tezlerin türlerine (yüksek lisans-doktora) göre dağılımları nasıldır?
 - d. Tezlerde hedeflenen amaçlar nelerdir?
 - e. Tezlerde ulaşılan sonuçlar nelerdir?
 - f. Tezlerde verilen öneriler nelerdir?
2. Türkiye’de ders araştırması modeli ile ilgili lisansüstü tezlerin metodolojik açıdan özellikleri nelerdir?
- a. Tezlerin araştırma yöntemleri ve desenleri nelerdir?
 - b. Tezlerin örneklem profilleri ve büyüklükleri nasıldır?
 - c. Tezlerde kullanılan veri toplama araçları nelerdir?
 - d. Tezlerde kullanılan veri analiz yöntemleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada bir nitel araştırma yöntemi olan doküman incelemesi modeli kullanılmıştır. Doküman incelemesinin temel amacı, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren belgelerin ve yazılı materyallerin analiz edilmesidir (Karasar, 2020; Yıldırım & Şimşek, 2016). Nitel araştırmalarda doküman incelemesi hem tek başına bir veri toplama yöntemi olarak hem de diğer veri toplama yöntemleri ile birlikte kullanılabilir (Yıldırım & Şimşek, 2016).

Çalışmanın Kapsamı

Bu araştırmaya, 2012-2020 yılları arasında, ders araştırması modeliyle tasarlanmış Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yer alan 38 lisansüstü tez dahil edilmiştir. Ülkemizde ders araştırması alanında yazılmış ilk teze 2012 yılında rastlandığı için araştırmanın kapsamında bu yıllarda yayınlanmış lisansüstü tezler tercih edilmiştir. İlk ders araştırması konulu tez 2012 yılında görüldüğü için yıl aralığı seçilerek filtreleme yapılmadan tezler incelenmiştir. Bu çalışmada 2012- 2020 yılları arasında Ulusal Tez Merkezi’nce yayınlanmış olan ders araştırmasıyla ilgili erişime açık olan 37 tez ve erişime kapalı olan 1 tez olmak üzere toplam 38 lisansüstü tez incelenmiştir.

Türkiye’de ders araştırması modeli ile ilgili lisansüstü tezlerin tematik açıdan özellikleri incelenirken kullanılacak ölçütler: tezin yayın yılı, bilim dalı, türü, amacı, sonucu, önerisidir. Türkiye’de ders araştırması modeli ile ilgili lisansüstü tezlerin yöntemsel açıdan özellikleri incelenirken kullanılacak ölçütler: tezin araştırma deseni ve modeli, örneklem profili, örneklem büyüklüğü, veri toplama aracı, veri analiz yöntemidir.

Veri Toplama Araçları ve Süreci

Araştırmalara, Ulusal Tez Merkezi web sitesinden “ders imecesi”, “ders araştırması”, “ders araştırma” ve “lesson study” anahtar sözcükleri kullanılarak ulaşılmıştır. Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yer alan ders araştırması ile ilgili lisansüstü tezlerini analiz etmek için araştırmacı tarafından geliştirilen “tez analiz formu” kullanılmıştır. Formda yer alan sorular, bir uzmana gönderilerek uzman tarafından incelenmiştir. Gelen dönütler doğrultusunda bazı değişiklikler yapılarak form son haline getirilmiştir. Eğitim bilimleri alanında yapılmış tüm lisansüstü tezleri içerecek şekilde düzenlenmiş formda; eğitim biliminin alt disiplin alanları, tezlerin konusu, araştırma hedefleri, araştırma sonuçları ve önerileri, araştırma deseni, yılı, türü, örneklem profili ve büyüklüğü, veri toplama araçları, veri analiz yöntemleri kategorileri yer almaktadır.

Verilerin Analizi

Bu çalışmada Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yer alan lisansüstü tezlerin analizi için içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi; metinlerde ya da araştırılmaya uygun verilerdeki bağlamlarda belirli kelime ya da kavramların varlığını belirlemeye yarayan, yinelenen ve verilerden geçerli çıkarımlar yapmak için kullanılan bir teknik olup araştırmacılara yeni anlayışlar ve iç görüş sağlar (Büyüköztürk, 2019; Krippendorf, 2004; Yıldırım & Şimşek, 2016). Başka bir deyişle; araştırmacı bir konu hakkında açıklayıcı bilgi edinmek, verileri sistematik hale getirmek ve nicelleştirmek için içerik analizini istediği herhangi bir bağlamda kullanılabilir. İçerik analizi, bir konuyu veya konuyu açıklayan bilgileri edinmede faydalı bir yoldur (Fraenkel & Wallen, 2012). İçerik analizi; en genel anlamda meta-analiz, meta sentez (tematik içerik analizi) ve betimsel içerik analizi olarak üç başlıkta toplanabilir (Çalık & Sözbilir, 2014).

Bu çalışma, ders araştırması konusunda yapılmış lisansüstü tezlerinin eğilimlerinin ve araştırma sonuçlarının tanımlayıcı bir boyutta değerlendirilmesini içeren, sistematik bir çalışma olduğu için betimsel içerik analizi başlığında yer almaktadır (Çalık & Sözbilir, 2014).

Çalışmada yer alan tezlerin analizi dört adımda gerçekleştirilmiştir:

- Verileri isimlendirme ve kodlama,
- Temaları bulma, kodları ve temaları düzenleme,
- Geçerlik ve güvenilirlik sağlama,
- Raporlaştırma ve yorumlama.

Yapılan içerik analizinin isimlendirme ve kodlama aşamasında; Ulusal Tez Merkezi'nde yer alan ders araştırması tezlerini analiz etmek için veri tabanlarındaki tüm tezler alfabetik sırayla geçici bir liste olarak düzenlenmiştir. Tezler yüksek lisans tezleri için "YLT" ve doktora tezleri için "DRT" olarak kodlanmıştır. Her tezi sıralandırmak için YLT5, DRT3 şeklinde kodlar belirlenmiştir. Örneğin "YLT5" yüksek lisans tezlerinde yer alan 5. çalışmayı işaret etmektedir. Bu kodlamaların ardından araştırmacılar tarafından ders araştırması alanlarında yer alan tezler; tezin başlığı, anahtar sözcükleri, özet kısımları dikkate alınarak belirlenmiştir. Temaları belirleme aşaması için, 38 tezin her biri titizlikle incelenmiş ve (1) tezlerin yapıldığı bilim dalları, (2) araştırma modelleri, (3) araştırmanın örneklem büyüklüğü, (4) veri toplama yöntemi ve araçları, (5) veri analiz yöntemleri olmak üzere toplam beş kategori oluşturularak ele alınmıştır. İncelenen tezler ilk olarak araştırmaların başlığı, anahtar kelimeleri dikkate alınarak yapılmıştır. Bu adımda veriler ortaya çıkan kod ve temalara göre düzenlenmiştir. Güvenirlik olarak adlandırılan ve kodlayıcılar arasındaki görüş birliğini ortaya koyan benzerlik: $\Delta = C \div (C + \delta) \times 100$ formülü yardımıyla hesaplanabilir. Formülde, Δ : Güvenirlik katsayısını, C: Üzerinde görüş birliği sağlanan konu/terim sayısını, δ : Üzerinde görüş birliği bulunmayan konu/terim sayısını ifade etmektedir. İçsel tutarlılığı veren kodlama denetimine göre kodlayıcılar arası görüş birliğinin en az %80 olması beklenmektedir (Miles & Huberman, 1994). Araştırmada Miles ve Huberman'ın (1994) önerdiği güvenirlik formülü kullanılarak bu araştırmanın güvenirliliği %88 olarak hesaplanmıştır. Bu araştırma iki araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiş olup çalışmanın geçerliğini artırmak için elde edilen veriler iki araştırmacı tarafından da ayrı ayrı değerlendirilmiştir. İki araştırmacı da büyük oranda ortak kodlara ulaşmış olup ortak olmayan kodlar üzerinde tartışılarak uzlaşmaya gidilmiştir. İlk olarak tezlerin hangi yönlerden içerik analizini yapılacağına dair kategoriler oluşturulmuştur. Bu doğrultuda altı kategori ortaya çıkmış, ardından her bir kategori altındaki alt temalar belirlenmiştir. Hem kategorilerin hem de temaların belirlenmesi iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı yapılmıştır. Belirlenmiş kategori ve temalar karşılaştırıldığında büyük oranda benzerlik bulunmuştur. Son olarak analiz edilen tezlerin belirlenen kategorilere uygun şekilde frekansı ve yüzde değeri hesaplanmış ve bu bilgiler ışığında yorumlanarak değerlendirilmiştir.

Bulgular

Türkiye’de ders araştırması modeli ile yapılmış lisansüstü tezlerin Ulusal Tez Merkezi’nden taranıp incelenmesi sonucunda; yayın yılına, bilim dalına, tez türüne, tezin amacına, sonucuna, önerisine, araştırma desen ve modeline, örneklem profiline, örneklem büyüklüğüne, veri toplama aracına ve veri analiz yöntemine göre kategoriler oluşturulup bu kategorilerle ulaşılan bulgular tablolar ve grafikler şeklinde sunulmuştur.

1. “Türkiye’de ders araştırması modeli ile ilgili lisansüstü tezlerin tematik açıdan özellikleri nelerdir?” Problemine Ait Bulgular

Bu bölümde 1. probleme ait;

- tezin yayın yılı,
- bilim dalı,
- tez türü,
- tezin amacı,
- sonucu,
- önerisi ölçütlerin verilerine yer verilmiştir.

Ders araştırması modeli ile yapılan lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı aşağıda Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 2. Lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı.

Şekil 2’de yer alan bulgulara göre, ders araştırması modeli ile ilgili 8 tez ile en fazla 2019 ve 2020 yıllarında çalışma yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Diğer yıllarda ise, 2018 yılında altı, 2015 yılında beş, 2017 yılında dört, 2016 yılında üç, 2014 yılında iki ve 2013 ile 2012 yıllarında birer çalışma yapıldığı görülmektedir. Ayrıca, ülkemizde ders araştırması modeli ile yapılan ilk lisansüstü tezinin 2012 yılında yer aldığı görülmüştür.

Ders araştırması modeli ile yapılan lisansüstü tezlerin bilim dallarına göre dağılımı Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1

Lisansüstü tezlerin bilim dalına göre dağılımı

Bilim Dalı	Frekans(f)
Matematik Eğitimi Bilim Dalı	15
Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı	4
İlköğretim Bilim Dalı	3
Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı	2
İlköğretim Matematik Öğretmenliği Bilim Dalı	2
Fen Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı	2
Eğitimde Program Geliştirme Bilim Dalı	1
İngilizce Öğretmenliği Bilim Dalı	1
Matematik Öğretmenliği Bilim Dalı	1
Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı	1
Belirtilmemiş	6
TOPLAM	38

Tablo 1’de yer alan bulgulara göre, en çok tezin matematik eğitimi bilim dalında yazıldığı görülmüştür. Altı tezde ise bilim dalı belirtilmemiş sadece tezin ilköğretim anabilim dalında yapıldığı bilgisi verilmiştir. Doktora ve yüksek lisans çalışmaları ayrı değerlendirilirse her iki türde de en çok tez matematik eğitimi bilim dalında yazılmıştır.

Ders araştırması modeli ile yapılan lisansüstü tezlerin türlerine göre dağılımı Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2

Lisansüstü tezlerin türlerine göre dağılımı

Tez türü	Frekans(f)
Doktora	27
Yüksek Lisans	11
TOPLAM	38

Tablo 2’de yer alan bulgulara göre bu tezlerin, 27’si doktora düzeyinde yer alırken 11’i yüksek lisans düzeyinde yer aldığından doktora düzeyinde daha fazla çalışma gerçekleştirildiği görülmektedir.

Ders araştırması modeli ile yapılan lisansüstü tezlerin amaçlarına göre dağılımı Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3

Lisansüstü tezlerin amaçlarına göre dağılımı

Amaç	Frekans (f)
Ders araştırması modelinin öğretmenlerin/öğretmen adaylarının mesleki gelişimlerine yansımalarını incelemek	17
Öğretmenlerin/öğretmen adaylarının dersi öğretme bilgilerindeki değişimi incelemek	15
Ders araştırması modelinin değerlendirilmesi	8
Öğretmenlerin/öğretmen adaylarının ders araştırması modeline yönelik görüşlerinin belirlenmesi	4
Öğretim alan bilgisindeki değişimleri incelemek	3
Öğrencilerin matematiksel düşünme becerisini geliştirmek, gelişimini incelemek	3

*Bazı tezlerde birden çok amaç belirlenen tezler mevcuttur.

Tablo 3'te yer alan bulgulara göre öğretmenlik alan bilgisi, öğretmenin pedagojik bilgisi ve mesleki gelişimini incelemeyi hedefleyen tezler çoğunluğu oluşturmaktadır. Ders araştırması modeli hakkında öğretmen ya da öğretmen adayı görüşü almak, meta-sentez çalışması yapmak da tezlerin diğer amaçları arasındadır. Ek olarak öğrencilerin matematiksel düşünme becerilerini geliştirmek, bu gelişimi incelemek de amaçlanmıştır.

Ders araştırması modeli ile yapılan lisansüstü tezlerde elde edilen sonuçlara göre dağılımı Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4

Lisansüstü tezlerin sonuçlarına göre dağılımı

Sonuç	Frekans (f)
Öğretmenlerin/öğretmen adaylarının öğretim bilgilerinin olumlu değişimi	14
Öğretmenlerin/öğretmen adaylarının alan bilgisinin olumlu yönde değişimi	8
Öğretmenlerin/öğretmen adaylarının iletişimlerinin artması	6
Öğretmenlerin/öğretmen adaylarının teknolojik alan bilgilerinin olumlu yönde değişimi	5
Öğretmenlerin/öğretmen adaylarının kullandığı beceri, yöntem teknik sayısının artış göstermesi	4
Ders araştırması modeline karşı olumlu tutum ve düşüncelerin gelişmesi	4
Öğretmenlerin/öğretmen adaylarının motivasyonunun artması	2

*Bazı tezlerde birden çok sonuca ulaşılan tezler mevcuttur.

Tablo 4'te yer alan bulgulara göre öğretmenlerin/öğretmen adaylarının öğretim, alan ve teknolojik alan bilgilerinin olumlu yönde değişim gösterdiği sonucuna ulaşmış tezler çoğunluğu oluşturmaktadır. Ders araştırması modelinin katılımcılar arasındaki iş birliği ortamına yardımcı

olarak iletişimi ve motivasyonu artırdığı sonucuna ulaşan tezler de vardır. Öğrencilerle çalışılan az sayıda tez sonucunda ise ders araştırması modelinin öğrencilerin bilişsel gelişimini desteklediği sonucuna ulaşılmıştır.

Ders araştırması modeli ile yapılan lisansüstü tezlerde yer alan önerilerin dağılımı Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5

Lisansüstü tezlerin önerilerine göre dağılımı

Sonuç	Frekans (f)
Ders araştırması modelinin eğitim fakültelerinde ders olarak yer alması	10
Farklı konuda ders araştırması modelinin uygulanması	10
Öğretmenlere ders araştırması konusunda hizmet içi eğitim verilmesi	8
Okulların şartlarının iyileştirilmesi	7
Yapılan araştırmaların süresinin daha uzun olması	7
Örneklemin değiştirilerek ders araştırması modelinin uygulanması	6
Farklı branşlarda ders araştırması modelinin uygulanması	5
Araştırmalarda uzman katılımcı bulundurulması	5
Araştırma yönteminin değiştirilerek ders araştırması modelinin uygulanması	4
Ders araştırması çalışmaları için paylaşım platformu oluşturulması	4

*Bazı tezlerde birden çok öneri verilen tezler mevcuttur.

Tablo 5'te yer alan bulgulara göre en çok verilen öneri ders araştırması modeli içerikli bir dersin, üniversitelerin eğitim fakültelerinde okutulması olmuştur. Ders araştırması modeliyle farklı araştırma konularında çalışılabileceği, öğretmenlere bu konuda hizmet içi eğitim sunulabileceği, okulların şartların iyileştirilebileceği çokça verilen öneriler arasında yer almaktadır. Yapılan araştırmaların süresinin uzun soluklu olması, farklı branşların da ders araştırması modeli ile çalışılabileceği, araştırma yönteminin değiştirilerek araştırmaların yapılabileceği, araştırmaların uzman desteğiyle yürütülmesi, araştırma örneklemin değiştirilebileceği özellikle öğrencilerle çalışılabileceği ve ders araştırması verilerinin paylaşılabilabileceği platformların oluşturulabileceği tezlerde öneri olarak sunulmuştur.

2. Türkiye'de ders araştırması modeli ile ilgili lisansüstü tezlerin metodolojik açıdan özellikleri nelerdir? Problemine Ait Bulgular

Bu bölümde 2.probleme ait;

- tezin araştırma deseni ve modeli,
- örneklem profili,
- örneklem büyüklüğü,
- veri toplama aracı,

- veri analiz yöntemi alt problemlerinin verilerine yer verilmiştir.

Ders araştırması modeli ile yapılan lisansüstü tezlerin araştırma yöntem ve modeline göre dağılımı Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6

Lisansüstü tezlerin araştırma yöntemi ve modeline göre dağılımı

Araştırma Yöntemi	Araştırma Modeli	Frekans (f)
Nitel	Durum Çalışması	21
Nitel	Eylem (Aksiyon) Araştırması	6
Nitel	Belirtilmemiş	5
Nitel	Etnografik	1
Nicel	Metanaliz	1
Karma		3
Belirtilmemiş		1
TOPLAM		38

Tablo 6’da yer alan bulgulara göre yapılan çalışmaların 34’ünde nitel yöntemlerin kullanıldığı nicel yöntemlerin ise nitel yöntemlere göre daha az tercih edildiği görülmüştür. Tezlerde en fazla durum çalışması deseni kullanıldığı, araştırma modelini belirtmeyen tezlerin de olduğu belirlenmiştir.

Ders araştırması modeli ile yapılan lisansüstü tezlerin örneklem profiline göre dağılımı Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7

Lisansüstü tezlerin araştırma örneklem profiline göre dağılımı

Profil	Frekans (f)
Öğretmen	21
Öğretmen adayı	18
Akademisyen	5
Öğrenci	3
Uygulayıcı öğretmen	2
Ders imecesi çalışması (Doküman)	1

*Bazı tezlerde birden çok örneklem profili seçilen tezler mevcuttur.

Tablo 7’de yer alan bulgulara göre ders araştırması modeli çalışmalarının büyük çoğunluğunun öğretmen ve öğretmen adayları ile yapıldığı görülmüştür ama bunun yanı sıra öğrenci, akademisyen ve ders imecesi çalışmaları da lisansüstü tezlerin örnekleminde yer aldığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Ders araştırması modeli ile yapılan lisansüstü tezlerin katılımcı sayısına göre dağılımı Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8

Lisansüstü tezlerin örneklemedeki katılımcı sayısına göre dağılımı

Katılımcı Sayısı	Frekans (f)
2-4 öğretmen	10
5-7 öğretmen	8
8-11 öğretmen	1
11'den fazla öğretmen	2
2-4 öğretmen adayı	4
5-7 öğretmen adayı	3
8-11 öğretmen adayı	7
11'den fazla öğretmen adayı	2
2-4 akademisyen	1
2-4 uygulayıcı öğretmen	2

*Bazı tezlerde birden çok katılımcı seçilen tezler mevcuttur.

Tablo 8'de yer alan bulgulara göre katılımcı olarak öğretmen sayısının daha çok 2-4 ile 5-7 aralığında yer aldığı görülmektedir. Katılımcı olarak öğretmen adayı sayısı incelendiğinde, en çok öğretmen adayının 8-11 aralığında bulunduğu görülmektedir. Ayrıca tezlerde seçilen örneklerde katılımcı olarak akademisyen ve uygulayıcı öğretmenler de yer almıştır.

Ders araştırması modeli ile yapılan lisansüstü tezlerin veri toplama araçlarına göre dağılımı Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9

Lisansüstü tezlerin veri toplama aracına göre dağılımı

Veri Toplama Araçları	Frekans (f)
Görüşme	29
Gözlem	23
Ders planları	22
Video kaydı	12
Araştırma alan notları	11
Yansıtıcı rapor	10
Günlük	9
Odak grup görüşmesi	6
Değerlendirme formu	2
TOPLAM	124

*Bazı tezlerde birden çok veri toplama aracı seçilen tezler mevcuttur.

Tablo 9'da yer alan bulgulara göre ders araştırması çalışmalarında veri toplama aracı olarak en çok görüşme tercih edildiği, onun ardından hazırlanan ders planları, günlük ve gözlem formlarının geldiği belirlenmiştir. Ayrıca çalışmaların yarısından fazlasında tek bir veri toplama aracı kullanılmadığı, birden fazla veri toplama aracının işe koşulduğu görülmüştür.

Ders araştırması modeli ile yapılan lisansüstü tezlerin veri analiz yöntemlerine göre dağılımı Tablo 10'de verilmiştir.

Tablo 10

Lisansüstü tezlerin veri analiz yöntemine göre dağılımı

Profil	Frekans (f)
Betimsel analiz	19
İçerik analizi	13
Nitel veri analiz yöntemleri	8
Nicel veri analiz yöntemleri	4
TOPLAM	44

*Bazı tezlerde birden çok veri analiz yöntemi seçilen tezler mevcuttur.

Tablo 10’da yer alan bulgulara göre ders araştırması çalışmalarında veri analiz yöntemi olarak en çok betimsel analizin tercih edildiği, onun ardından içerik analizi geldiği belirlenmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Araştırma sonuçlarına göre ders araştırması modeli ile hazırlanmış lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımına bakıldığında tez çalışmaları ülkemizde 2012 yılından bugüne süregeldiğinden ders araştırması modelinin araştırmacılar (Aykan, 2019; Batıbay, 2018; Bozkurt, 2015; Yılmaz, 2018) araştırmacıların ilgisini çektiği görülmüştür. Çalışmalar artan bir ivme ile devam ederken 2016 yılında 2015 yılına göre bir düşüş gözlenmiştir fakat ardından yine artış devam etmiş olup en çok tez çalışması 2019 ve 2020 yıllarında yapılmıştır. Tez türüne göre dağılım incelendiğinde tezlerin yarısından fazlası doktora düzeyindedir.

Tezlerin bilim dallarına göre tasnifi yapıldığında en çok çalışmanın matematik eğitimi bilim dalında yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç, Serbest (2014) yüksek lisans tezi bulgularıyla paraleldir. Yoğunluğun bu bilim dalında oluşmasının dayanağı yurt dışındaki uygulamalarda genel eğilimin matematik dersiyle yürütülmüş olması olabilir (Fernandez & Yoshida, 2004). Öğretmenlere pek çok avantaj sunan bu modelin farklı bilim dallarında da çalışılması önerilebilir.

Öğretmenlik alan bilgisi, öğretmenin pedagojik bilgisi ve mesleki gelişimini incelemeyi hedefleyen tezler büyük çoğunluğu oluşturmaktadır. Bu durum ders araştırması modelinin doğasına da uygun düşmektedir çünkü öğretmenlerin bir araya gelerek iş birliği ve fikir alışverişi içinde bulunmaları, ortak ders planı hazırlamaları, uygulamaları, revizeleri öğretmenlerin hem alan bilgisini hem de pedagojik bilgisini güçlendirecektir (Fernandez & Yoshida, 2004; Lewis, 2002; NCTM, 2000). Ayrıca öğrencilerde de bazı beceri gelişimleri gözlenmesi amaçlanmış ve tez sonunda amaca ulaşılmıştır (Yılmaz Doğan, 2018). Bu araştırmalardan elde edilen çıkarımlar ışığında ders araştırması modelinin farklı branşlardaki

öğretmenlerce kullanımının yaygınlaştırılması öğrencinin becerilerinde gelişim yaratacağını işaret etmektedir.

Öğretmenlerin ya da öğretmen adaylarının öğretim, alan ve teknolojik alan bilgilerinin olumlu yönde değişim gösterdiği sonucuna ulaşılmış tezler çoğunluğu oluşturmaktadır. İncelenen tezlerde araştırmacıların ulaştığı sonuçlar alanyazında yer alan diğer çalışmalarla desteklenmektedir (Fernández, 2005; Mast, 2008; Wright, 2009). Ders araştırması modelinin katılımcılar arasındaki iş birliği ortamına yardımcı olarak iletişimi ve motivasyonu arttırdığı sonucuna ulaşan tezler de vardır (Fernandez & Yoshida, 2004; Lewis, 2002). Öğrencilerle çalışan az sayıda tez sonucunda ise öğrencilerin bilişsel gelişimini desteklediği sonucuna ulaşmıştır.

Ders araştırması modeli ile yapılan lisansüstü tezlerin önerilerine göre dağılımına bakıldığında; en çok verilen önerinin ders araştırması modeli içerikli bir dersin, üniversitelerin eğitim fakültelerinde okutulması olmuştur (Akbaba Dağ, 2014; Aykan, 2019; Kükey, 2018; Özbay, 2015). Ders araştırması modeliyle farklı araştırma konularında çalışılabileceği, öğretmenlere bu konuda hizmet içi eğitim sunulabileceği, okulların şartların iyileştirilebileceği çokça verilen öneriler arasında yer almaktadır (Ayantaş, 2019; Özdemir Baki, 2017; Özen, 2015). Yapılan araştırmaların süresinin uzun soluklu olması, farklı branşların da ders araştırması modeli ile çalışabileceği, araştırma yönteminin değiştirilerek araştırmaların yapılabileceği, araştırmaların uzman desteğiyle yürütülmesi, araştırma örneklemin değiştirilebileceği özellikle öğrencilerle çalışılabileceği ve ders araştırması verilerinin paylaşılabilmesi platformların oluşturulabileceği tezlerde öneri olarak sunulmuştur (Aykan, 2019; Cumhuriyet, 2016; Kanbolat, 2015).

Lisansüstü tezlerde; araştırma deseni olarak nitel desenin, model olarak ise durum çalışmasının daha fazla tercih edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Nicel ve karma desenlerin nitel desene göre daha az tercih edildiği de tespit edilmiştir. Bu durum ders araştırması modelinin doğası gereği, katılımcıların bir araya gelerek plan hazırlama, uygulama ve güncelleme süreçlerinde derinlemesine gözlemlenerek incelenmesi ihtiyacından ve de veri toplama araçlarından kaynaklanmış olabilir zira ders araştırması modelinin yapısında gözlem, video kaydı, doküman analizi teknikleri kullanımı vardır (Fernandez & Yoshida, 2004). Bazı tezlerde ise kullanılan yöntemin ve modelin anlatıldığı fakat belirgin olarak vurgulanmadığı, desenin açıklandığı fakat modelin anlatılmadığı da tespit edilmiştir. Bu durum Serbest'in (2014) yüksek lisans tezindeki bulgularla örtüşmektedir. Bazı durumlarda yalnızca nitel ya da nicel desenle araştırma yapmak araştırmacının veri toplama ve analizinde araştırmacılara fazla imkân sunmayabilir. Bu sebeple

bu iki desenin oluşturabileceği kısıtlama göz önüne alınırsa imkanlara uygun ölçüde karma desen tercih edilmesi araştırmacılara önerilebilir.

Örnekleme profilindeki dağılıma bakıldığında en çok öğretmen ve ardından öğretmen adaylarının katılımcı olması ders araştırması modelinin amaçlarından kaynaklandığı söylenebilir zira model, öğretmen eğitimini, öğretmenin mesleki bilgilerinin gelişimini kuvvetlendirir (Cerbin & Kopp, 2006). Bu sonuç Serbest'in (2014) yüksek lisans tezindeki ve Aykan ve Kıncal'ın (2016) araştırmasındaki bulgularla örtüşmektedir.

Örnekleme büyüklüğü bulgusu ele alındığında, katılımcılar öğretmenlerden oluştuğunda 2-7 kişi örnekleme dahilken; öğretmen adayı olduğunda kişi sayısı 8-11 arasında değişmektedir. Bu bulgu, Aykan ve Kıncal'ın (2016) bulgularıyla benzerdir. Ders araştırması modelinde yer alması gereken özelliklerden biri öğretmenlerin bir araya gelerek grup halinde iş birliği içinde çalışmasıdır (Fernandez, 2002). Bu özellik de araştırmacıya örnekleme büyüklüğü seçiminde avantaj sağlayabilir. Ayrıca katılımcıların akademisyen olduğu bir çalışma literatürde yer alırken bu çalışma 4 akademisyenle yürütülmüştür. Katılımcıların öğrenci olduğu durumda ise 383 öğrenci örnekleme dahilken, uygulayıcı öğretmenle çalışılmış 2 tezde de uygulayıcı öğretmen sayısı 1'dir. İncelenen lisansüstü tezlerde öğretim elemanlarının çok azının örnekleme dahil olduğu görülmüştür. Bu problemi giderebilmek için öğretmen yetiştiren kurumlarda görev yapmakta olan öğretim elemanlarının araştırmalara daha fazla dahil edilerek çalışmalar yapılabilmesi önerilebilir.

Çalışmalarda veri toplama yöntemi olarak daha çok görüşme, ders planları ve gözlem tercih edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum Aykan ve Kıncal (2016)'ın çalışmasıyla paralellik göstermektedir. Ölçek gibi diğer veri toplama yöntemlerinin çok az tercih edildiği sonucuna ulaşılmıştır, bunun sebebinin nicel araştırma sayısının azlığından dolayısıyla nitel veri toplama araçlarının tercih edilmesinden kaynaklandığı söylenebilir.

Veri analiz yöntemlerine bakıldığında ise yaygın olarak betimsel analiz ve ardından içerik analizinin tercih edildiği görülmüştür. Veri analiz seçimleri araştırma deseni, modeli ve veri toplama araçlarından etkilendiği için bu sonucun ortaya çıktığı düşünülmektedir.

Bu çalışma yapılırken geliştirilmesi gereken durumlar için ve buna benzer çalışmalarını gelecekte yapacak araştırmacılar için faydalı olabilecek birkaç öneriye yer verilmiştir. Farklı ülkelerde yapılan ders araştırması çalışmalarının içerik analizi yapılabilir. Bu analizlerin ülke bazında ayrı ayrı incelenmesi uluslararası alanyazın hakkında bilgi sahibi olmak isteyen araştırmacılara etkili literatür okuması sağlamak açısından faydalı olacaktır. Olumlu sonuçlara ulaşan ders

araştırması çalışmalarının sayıca fazla olmasından yola çıkarak öğretmenlere sunulan hizmet içi eğitimlerde ders araştırması modelinin tanıtımı yapılarak ilgililerin model hakkında fikir sahibi olması, uygulamaya geçmeleri sağlanabilir. Ders araştırması modelinin farklı alanlardaki derslerde ve farklı sınıf seviyelerindeki uygulanabilirliği de araştırılabilir.

Kaynakça

- Aykan, A., & Kıncal, R. (2016). Ders Araştırması Kapsamında Farklı Ülkelerde Yayınlanan Bilimsel Çalışmaların İçerik Analizi. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19-31.
- Baki, M. (2012). Sınıf öğretmeni adaylarının matematiği öğretme bilgilerinin gelişiminin incelenmesi: bir ders imcesi (Lesson Study) çalışması (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi, Trabzon.
- Bayram Jacobs, D. (2012). Japonya’da Fen ve Fizik Öğretmenlerinin Mesleki Gelişimi ve Mesleki Gelişimde Japon Yaklaşımı: “Ders Araştırması”. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 33-54.
- Bozkurt, E. (2015). Ders araştırması modeli bağlamında ortaokul matematik öğretmenlerinin öğretim faaliyetlerine yönelik grup temelli öz-düzenlemelerinin incelenmesi (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı, Ankara.
- Bütün, M. (2012). İlköğretim matematik öğretmeni adaylarının uygulanan zenginleştirilmiş program sürecinde matematiği öğretme bilgilerinin gelişimi (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Büyüköztürk, Ş. (2019). *Eğitimde Bİlimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cerbin, W., & Kopp, B. (2006). Lesson Study as a Model for Building Pedagogical Knowledge and Improving Teaching. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 250-257.
- Çalık, M., & Sözbilir, M. (2014). İçerik Analizinin Parametreleri. *Eğitim ve Bilim*, 33-38.
- Dergipark. (2020, 07 16). *Dergipark Akademik*. Dergipark Akademik: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/hikmet/page/9262> adresinden alındı
- Eraslan, A. (2008). Japanese Lesson Study: Can it work in Turkey? *Eğitim ve Bilim*, 62-67.
- Fernandez, C. (2002). Learning from Japanese Approaches to Professional Development: The Case of Lesson Study. *Journal of Teacher Education*, 393-405.

- Fernandez, C., & Yoshida, M. (2004). *Lesson Study A Japanese Approach to Improving Mathematics Teaching and Learning*. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Fernández, M. L. (2005). Learning through Microteaching Lesson Study in Teacher Preparation. *Action in Teacher Education*, 37-47.
- Fraenkel, J. R., & Wallen, N. (2012). *How to Design and Evaluate Research in Education*. New York: McGraw-Hill.
- Karabuğa, F. (2018). İngilizceyi yabancı dil olarak öğreten öğretmenlerle ders araştırması uygulaması: İngilizceyi yabancı dil olarak öğreten öğretmenlerin mesleki gelişimi için sosyal yapılandırmacı bir bakış açısı (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Krippendorff, K. (2004). *Content Analysis An Introduction To Its Methodology*. Thousand Oaks: CA: Sage.
- Lee, J. F. (2008). A Hong Kong case of lesson study—Benefits and concerns. *Teaching and Teacher Education*, 1115–1124.
- Lewis, C. (2002). Does Lesson Study Have a Future in the United States? *Nagoya Journal of Education and Human Development*, 1-23.
- Lewis, C. C., & Tsuchida, I. (1999). A Lesson Is Like a Swiftly Flowing River: How Research Lessons Improve Japanese Education. *Improving Schools*, 48-56.
- Mast, J. V. (2008). The Role of Clinical Interview in Lesson Study: Investigating The Possibilities of a New Professional Development Model in Elementary Mathematics Education. *Columbia University*. New York, United States: Unpublished Doctoral Dissertation, Teachers College.
- Murata, A. (2011). Introduction: Conceptual Overview of Lesson. L. C. Hart, A. Alston, & A. Murata içinde, *Lesson Study Research and Practice in Mathematics Education* (s. 1-12). Dordrecht Heidelberg London New York: Springer.
- NCTM. (2000). *Principles and Standards for School Mathematics*. The United States of America: The National Council of Teachers of Mathematics, Inc.
- Serbest, A. (2014). Ders imecesi yönteminin etki alanları üzerine bir meta-sentez çalışması (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Shulman, L. S. (1986). Those Who Understand: Knowledge Growth in Teaching. *American Educational Research Association*, 4-14.
- Shulman, L. S. (1986). Those Who Understand: Knowledge Growth in Teaching. *American Educational Research Association*, 4-14.
- Takahashi, A., & Yoshida, M. (2004). Ideas for Establishing Lesson-Study Communities. *The National Council of Teachers of Mathematics*, 436-443.
- The Partnership for 21st Century Skills. (2009). P21 Framework Definitions. *The Partnership for 21st Century Skills*, 1-9.
- Wright, T. D. (2009). Investigating teachers' perspectives on the impact of the Lesson Study process on their mathematical content knowledge, pedagogical knowledge, and the potential for student achievement (Unpublished Doctoral Thesis). University of New Orleans, Louisiana, United States.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz Doğan, Z. (2018). Ders araştırma modelinin öğretmenlerin profesyonel gelişimlerine öz-yeterlik algıları ile öğrencilerin öz-düzenleme becerileri üzerindeki değişiminin incelenmesi (Yayımlanmamış Doktora Tezi) Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Yılmaz, N. (2019). Öğretmen adaylarının istatistiği öğretme bilgilerinin öğretmenlik uygulaması temelli ders araştırmaları bağlamında incelenmesi (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı, Ankara.

Yurdakul, R. (2019). Matematik öğretmenlerinin hizmet içi eğitimlerinde ders imecesi modelinin uygulama sürecini kolaylaştırmaya yönelik bir web sitesinin tasarlanması ve değerlendirilmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sivas.

Ek 1. Çalışmada Analiz Edilen Yayınlar

1. Akbaba Dağ, S. (2014). Mikroöğretim Ders İmecesi Modeli ile Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kesir Öğretim Bilgilerinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Uygulama. Dumlupınar Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

2. Aktürk, D. N. (2019). Matematik Öğretmenlerinin Ders İmecesi Kapsamında Geliştirdikleri STEM Etkinliklerine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi (Yüksek lisans tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

3. Aldemir, R. (2017). Mikro Öğretim Ders İmecesi Yöntemiyle Matematik Öğretmeni Adaylarının Teknolojik Pedagojik Alan Bilgilerinin Gelişimlerinin İncelenmesi: Geometrik Cisimler Örneği. Atatürk Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

4. Altınsoy, E. (2020). Lesson Study-A Personal And Professional Development Model For Preservice ELT Teachers. Çukurova Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

5. Ayantaş, T. (2019). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Meslek Bilgisi Yeterliklerinin Geliştirilmesinde Ders İmecesi Uygulaması. Ankara Üniversitesi (Yüksek lisans tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

6. Aykan, A. (2019). Öğretmen Adayları Açısından Ders Araştırması Modelinin Mesleki Gelişim Kapsamında İncelenmesi. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

7. Bakı, M. (2012). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Matematiği Öğretme Bilgilerinin Gelişiminin İncelenmesi: Bir Ders İmecesi (Lesson study) Çalışması. Karadeniz Teknik Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

8. Batıbay, G. (2018). Ders Araştırmasıyla Matematik Öğretmenlerinin Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanarak Matematiği Öğretme Bilgilerinin Gelişiminin İncelenmesi. Dokuz Eylül Üniversitesi (Yüksek lisans tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

9. Bayram, İ. (2018). Ders imecesi: İngilizce Hazırlık Programı Öğretmenlerinin Liderliğinde Bir Mesleki Gelişim Uygulaması. Ankara Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

10. Boran, E. (2017). Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Özel Alan Yeterlilik Algılarının İncelenmesi: Bir Ders Araştırması Modeli. Çukurova Üniversitesi (Yüksek lisans tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

11. Bozkurt, E. (2015). Ders Araştırması Modeli Bağlamında Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Öğretim Faaliyetlerine Yönelik Grup Temelli Öz-düzenlemelerinin İncelenmesi. Hacettepe Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

12. Cumhuriyet, F. (2016). Matematik Öğretmeni Adaylarının Soru Sorma Davranışlarının Gelişiminin İncelenmesi: Bir Ders İmecesi Çalışması. Karadeniz Teknik Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

13. Çiçek, M. İ. (2020). Matematik Öğretmenlerinin Fonksiyon Öğretiminde Ders İmecesine ve Çoklu Temsilleri Kullanabilme Düzeylerinin Araştırılması. Atatürk Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
14. Gözel, E. (2016). Ders İmecesine Çalışmalarıyla Sınıf Öğretmenlerinin Problem Çözmeye Dayalı Matematiği Öğretme Bilgilerinin Gelişiminin İncelenmesi. Pamukkale Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
15. Güner, P. (2017). Investigating Preservice Middle School Mathematics Teachers' Noticing of Students' Mathematical Thinking in the Context of Lesson Study. Orta Doğu Teknik Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
16. Kanbolat, O. (2015). Matematik Öğretmeni Adaylarıyla Yürütülen Ders İmecesinde Dış Uzmanların Paylaşım İçerikleri ve Rollerini. Karadeniz Teknik Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
17. Kandemir, E. M. (2018). Sınıf Öğretmenlerinin Öğretim Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Bir Uygulama: Ders İmecesine. Pamukkale Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
18. Karabuğa, F. (2018). Practicing Lesson Study With Efl Teachers: A Social Constructivist Perspective for Efl Teacher Professional Development. Çukurova Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
19. Karakuş, D. (2019). Ders İmecesine Yöntemiyle Matematik Öğretmeni Adaylarının Teknolojik Pedagojik Alan Bilgilerinin Gelişimlerinin İncelenmesi: Trigonometri Örneği. Atatürk Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
20. Kaya, Ü. (2018). Lise Matematik Öğretmenlerinin Ders İmecesine Modeline Dayalı Mesleki Gelişim Uygulamalarının Değerlendirilmesi. Cumhuriyet Üniversitesi (Yüksek lisans tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
21. Kurt, G. (2016). Technological Pedagogical Content Knowledge (TPACK) Development of Preservice Middle School Mathematics Teachers in Statistics Teaching: A Microteaching Lesson Study. Orta Doğu Teknik Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
22. Kükey, H. (2018). İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının 5. Sınıf Kesirler Konusunda Derse Hazırlık Süreçlerinin Lesson Study (Ders imecesine) Modeli Kapsamında İncelenmesi. İnönü Üniversitesi (Yüksek lisans tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
23. Orhan, G. (2020). Ders Araştırması Bağlamında İngilizce Öğretmenlerinin Öğretim Görevlerine Yönelik Sergilemiş Oldukları Hazırlık ve Yansıtma Faaliyetleri. Necmettin Erbakan Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
24. Özbay, S. (2015). Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Dönüşüm Geometrisinde Alan Öğretimi İlgilerinin İncelenmesi. Dokuz Eylül Üniversitesi (Yüksek lisans tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
25. Özbek, D. (2020). Öğretmen Adaylarının Bilimin Doğasına Yönelik Teknolojik Pedagojik Alan Bilgilerinin Gelişiminin Ders İmecesine Modeli Yardımıyla İncelenmesi. Trabzon Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
26. Özbek, K. N. (2019). Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Açılar Konusunda Kullandıkları Öğretim Yöntem ve Tekniklerdeki Gelişimleri ile Ders İmecesine Yönelik Görüşleri. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
27. Özdemir Baki, G. (2017). Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Matematiği Öğretme Bilgilerinin Gelişim Sürecinin İncelenmesi: Ders İmecesine Modeli. Atatürk Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
28. Özen, D. (2015). Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Geometrik Düşüncelerinin Geliştirilmesi: Bir Ders İmecesine. Anadolu Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
29. Pehlivan, F. C. (2020). Matematik Öğretmenlerinin Üst Düzey Düşünmeyi Tetikleyici Öğretim Uygulamalarının Ders İmecesine Modeli ile Geliştirilmesi. Dokuz Eylül Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
30. Serbest, A. (2014). Ders İmecesinin Etki Alanları Üzerine Bir Meta-sentez Çalışması. Karadeniz Teknik Üniversitesi (Yüksek lisans tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
31. Şen, Ö. (2020). Ders İmecesine Yönteminin Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Fen Eğitimi Algılarına Ve Fen Eğitimi Uygulamalarına Etkisinin İncelenmesi. Bartın Üniversitesi (Yüksek lisans tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
32. Türk, Y. (2020). Ders İmecesinin Öğretmen Adaylarının Öğrencinin Öğrenmelerine Yönelik Farkındalık Becerilerine Etkisi. Trabzon Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

33. Uştuk, Ö. (2020). A Critical Ethnographic Understanding of Lesson Study as An EFL Teacher Professional Development Strategy. Dokuz Eylül Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
34. Yıldız, A. (2013). Ders İmecesinin Matematik Öğretmenlerinin Problem Çözme Ortamlarında Öğrencilerinin Üstbilişlerini Harekete Geçirmeye Yönelik Davranışlarına Etkisi. Karadeniz Teknik Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
35. Yılmaz Doğan, Z. (2018). Ders Araştırma Modelinin, Öğretmenlerin Profesyonel Gelişimleri ve Öz-yeterlik Algıları ile Öğrencilerin Öz-düzenleme Becerileri Üzerindeki Değişimin İncelenmesi. Yıldız Teknik Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
36. Yılmaz, N. (2019). Öğretmen Adaylarının İstatistiği Öğretme Bilgilerinin Öğretmenlik Uygulaması Temelli Ders Araştırmaları Bağlamında İncelenmesi. Hacettepe Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
37. Yurdakul, R. (2019). Matematik Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitimlerinde Ders İmecesini Uygulama Sürecini Kolaylaştırmaya Yönelik Bir Web Sitesinin Tasarlanması ve Değerlendirilmesi. Cumhuriyet Üniversitesi (Yüksek lisans tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
38. Yüzbaşıoğlu, S. (2016). Öğretmenlerin Mesleki Gelişimlerinde Ders Araştırması Modeline Yönelik Öğretmen Görüşleri. Ankara Üniversitesi (Doktora tezi). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Extended Abstract

Purpose

The purpose of the current study is: to bring together dissertations prepared with the lesson study model for the researchers without time limitation, to investigate contextual characteristics and methodological procedures of master's theses and doctoral dissertations regarding the lesson study model in Turkey. As a result of this study, the skeleton of the lesson study literature was framed comprehensively. Hence, the review brings studies on the lesson study to light. In this study, the lesson study is considered as an interdisciplinary field, and sample studies from different departments were included in the sample of the study.

The following research questions will be answered by evaluating master and doctoral dissertations in Turkey:

- 1.** What are the thematic characteristics of the master and doctoral dissertations regarding the lesson study in Turkey?
 - a.** What is the intensity of the dissertations by years?
 - b.** What is the distribution of the dissertations according to the field of education science?
 - c.** What is the intensity of the dissertations according to their types (master / doctorate)?
 - d.** What are the target objectives of the dissertations?
 - e.** What are the findings of the dissertations?
 - f.** What are the recommendations of the dissertations?
- 2.** What are the methodological procedures of the master and doctoral dissertations regarding the lesson study in Turkey?
 - a.** What are the research method and pattern of the dissertations?
 - b.** What are the sampling profiles and size of the dissertations?
 - c.** What kind of data collection tools are used in the dissertations?
 - d.** What are the data analysis methods used in the dissertations?

Method

This study focuses on descriptive and methodological characteristics of the master and doctoral dissertations also to performing an examination and categorization of their thesis topics. In order to teach this aim, the content analysis was chosen as the research method for the current study. The sample of the study was collected via document analysis.

Findings, Discussion and Results

Considering the distribution of master and doctoral dissertations prepared about the lesson study model according to the results of the research by years, it was seen that the thesis studies started in 2012 and attracted the attention of the researchers because they are still working on this topic today. When the theses are classified according to the field of education science, it is concluded that most studies are in the mathematics education.

In graduate dissertations, it has been concluded that chosen the qualitative design as a research design and the case study as models are more preferred. It is also determined that the quantitative and mixed patterns are less preferred than the qualitative patterns. Due to the nature of the research model, this situation may have resulted from the need for participants to come together and be examined in detail in the process of planning, implementation, and updating, as well as the data collection tools.

Theses aiming to examine teaching area knowledge, pedagogical knowledge, and professional development constitute the vast majority.

According to the reviewed theses the teaching, field and technological field knowledge of teachers / pre-service teachers show positive changes constitute the majority. As a result of the small number of theses working with students, they concluded that it supports the cognitive development of the students.

Considering the distribution of the postgraduate theses made with the lesson study model, The most given suggestion was that a course with a lesson study model was taught at the education faculties of universities. It is among the frequently given suggestions that different research subjects can be studied with the lesson study model, teachers can be provided with in-service training on this subject, and the conditions of schools can be improved. It has been suggested in theses that the duration of the researches is long-termed, different branches can work with the lesson model, research can be done by changing the research method, conducting research

with the support of experts, changing the research sample, especially working with students and creating platforms where course research data can be shared.

When the distribution of the sampling profile is analyzed, the fact that the teachers and prospective teachers are involved can be due to the objectives of the lesson study model.

For sample size finding, when the participants were teachers, 2-7 people were included in the sample; When the teacher is a candidate, the number of people varies between 8-11.

This feature may provide the researcher with an advantage in sample size selection. In the studies, it was concluded that more interviews, the lesson plans and observations were preferred as data collection method. When data analysis methods are investigated, it is seen that the descriptive analysis and then the content analysis are commonly preferred.

Finally, there have been some suggestions for researchers who will study view “the lesson study” topic. There are the content analysis of international course research studies can be done, these analyzes can also be analyzed separately on a country basis. In the in-service trainings offered to the teachers, the lesson study model can be promoted and the relevant people may have an idea about the model and they can be implemented.

ETİK BEYAN

"TÜRKİYE'DE DERS ARAŞTIRMASI KONUSUNDA YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ" başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamıştır. Karşılaşılacak tüm etik ihlallerde “Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Yayın Kurulunun” hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun Sorumlu Yazara ait olduğu ve bu çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğunu taahhüt ederim.